

VÝROČNÍ ZPRÁVA ČESKÉ AGENTURY PRO STANDARDIZACI S.P.O.

ZA ROK 2023

Obsah

1. Úvodní slovo.....	3
2. Česká agentura pro standardizaci	6
3. Organizační schéma.....	8
4. Hospodaření v roce 2023	9
5. Činnost Agentury v roce 2023	10
I. ODBOR STANDARDIZACE.....	10
II. ODBOR KONCEPCE BIM	12
III. ODBOR EKONOMICKÝ	15
IV. PORADNÍ ORGÁNY.....	16
V. ATESTACE ELEKTRONICKÝCH SPISOVÝCH SLUŽEB.....	18

1. Úvodní slovo

Vážené dámy, vážení pánové, milí obchodní přátelé,

Máme za sebou rok 2023 a nemá smysl si nalhávat, že to byl rok lehký. Žijeme ve velmi turbulentní době, která přináší celou řadu změn. Zásadní geopolitické události a s tím související rozkolísání světové ekonomiky před nás staví celou řadu výzev. Svět mění i rostoucí tempo digitalizace, které významně ovlivňuje dosavadní způsoby práce, ale třeba i chování našich zákazníků a partnerů. My na to musíme samozřejmě reagovat. I proto jsme letos věnovali velkou pozornost digitální distribuci technických norem. Zájem o tento distribuční kanál ze strany našich zákazníků potvrzuje, že jsme se v tomto případě vydali správným směrem. Výnosy z poskytování norem prostřednictvím systému ČSN online, formou sponzorovaných přístupů a z prodeje vlastních výrobků a služeb v celkové výši 208 milionů korun a tvoří stále rozhodující část příjmů České agentury pro standardizaci.

Je to logické, zabezpečování tvorby a vydávání českých technických norem, normalizačních dokumentů a publikací, zabezpečování odborných činností souvisejících s vydáváním českých technických norem patří a vždy bude patřit k hlavním úkolům Agentury ČAS. A jsem velmi pyšný na to, že kolegové z odboru standardizace naplňují tento úkol s mimořádným nasazením. Tradičně každý rok vydají více než 1 500 norem a loňský rok v tom nebyl výjimkou. Významnou část nově vydávaných technických norem dnes tvoří evropské a mezinárodní normy. A proto je velmi důležité, že experti České agentury pro standardizaci jsou velmi aktivní také na mezinárodním poli v mezinárodních a evropských normalizačních strukturách. Je tím zajištěno, že zájem České republiky je v těchto nových technických normách zohledněn a náš hlas je při jejich přijímání zastoupen. Vždyť připomeňme si, bylo to meziválečné Československo, které díky osobě profesora Dr. Ing. Vladimíra Lista stálo u zrodu mezinárodní spolupráce v oblasti technické normalizace. A já jsem velmi rád, že díky kolegům hrajeme důležitou úlohu i nadále.

Stavebnictví pro 21. století

Česká agentura pro standardizaci, to ale není pouze technická normalizace. Už od doby svého vzniku v roce 2018 je také odborným partnerem ministerstva průmyslu a obchodu při realizaci vládní Koncepce zavádění metody BIM v České republice. Metoda BIM je dnes vnímána jako nejslibnější cestu ke Stavebnictví 4.0 na sází na ní velké množství vyspělých zemí. Česko v tomto směru, a s hrdostí mohu říci, že je to i díky Agentuře ČAS, rozhodně nezaostává. A to přesto, že věci nepostupují vždy tak rychle a hladce, jak bychom chtěli. Je ale myslím na místě si přiznat, že kolegové v jiných zemích

se potýkají s velmi podobnými výzvami. Přece jen, stavebnictví je velmi konzervativní obor. Česká republika má ale svého zástupce na pozici místopředsedy EU BIM Task Group, nadnárodní platformy zřízené Evropskou komisí.

Velmi důležitého pokroku se v roce 2023 podařilo dosáhnout také v přípravě tak zvaného zákona o BIM, který prozatím nese pracovní název zákon o správě informací o stavbě, informačním modelu stavby a vystavěného prostředí. Jeho věcný záměr byl v květnu 2023 schválen vládou ČR, což umožnilo pokračovat v legislativním procesu a práci na paragrafovém znění zákona. Na jeho přípravě pracovala skupina expertu ministerstva průmyslu a obchodu společně s odborníky České agentury pro standardizaci. Návrh zákona byl neformálně projednán s klíčovými stakeholdery a postupně byly řešeny jejich připomínky. Proto lze s optimismem očekávat, že v roce 2024 se dočkáme dalšího postupu. Současně patřil rok 2023 také práci na aktualizaci Konceptu zavádění metody BIM v České republice, tak jak o tom rozhodla v prosinci 2022 vláda. I v tomto případě se musela pracovní skupina expertu Agentury ČAS a MPO vypořádat s více než třemi stovkami připomínek, které k návrhu obdržela v rámci meziresortního připomínkového řízení. Do konce roku 2023 se je ale z velké části podařilo vypořádat.

Velmi rád bych také ocenil, že změna strategie a způsobu řízení odboru Konceptu BIM Agentury ČAS přinesla pozitivní změny v komunikaci s klíčovými stakeholdery. Snaha o zakopání dosavadních příkopů a hledání cest ke spolupráci začala přinášet ovoce. Ustavení Rady pro BIM, jako mého poradního orgánu umožnilo otevřít a zintenzivnit naši komunikaci s klíčovými stakeholdery zastupujícími zejména profesní svazy, ale také ministerstvo průmyslu a obchodu a další klíčové orgány veřejné správy. Za velmi důležité považuji zejména obnovení intenzivní spolupráce se Státním fondem dopravní infrastruktury. Klíčová je z mého pohledu zejména dohoda o tom, že další vývoj Datového standardu staveb dopravní infrastruktury (DSS DI) bude nadále pokračovat na platformě databáze Define, tedy ve stejném prostředí jako vývoj Datového standardu staveb (DSS), za jehož vývoj odpovídá Česká agentura pro standardizaci. To je podle mého názoru skvělá správa pro celé české stavebnictví.

Certifikace elektronických systémů spisových služeb poskytnou jistotu

Spisová služba je jedním z klíčových informačních systémů pro mnoho organizací, protože zajišťuje správu dokumentů během celého jejich životního cyklu – od přijetí, správného založení a zatřídění, zpracování, vypravení odpovědi až po jejich skartaci. Pochopitelně i tento systém prochází digitalizací, a tak se zrodily elektronické systémy spisových služeb (eSSL). Tak zvaným veřejnoprávním původcům přitom zákon číslo

499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě do budoucna přímo ukládá vést spisovou službu elektronicky. Aby bylo zajištěno, že takový systém odpovídá všem požadavkům, byl zaveden institut atestací elektronických systémů spisových služeb. Atestací se přitom rozumí posouzení souladu elektronického systému spisové služby s požadavky archivního zákona a souvisejících předpisů. Atestačním střediskem se z rozhodnutí ministerstva vnitra již v roce 2022 stala Česká agentura pro standardizaci.

Uplynulý rok 2023 byl naplněn ze strany kolegů z oddělení Atestací eSSL zejména prací na přípravě celého procesu. Jakkoli se to může zdát na první pohled snadné, příprava atestačního prostředí a všech souvisejících procesů tak, aby budoucí atestační proces probíhal, pokud možno hladce, rychle, a především v souladu se všemi předpisy, byl úkol vyžadující opravdu nemalé nasazení všech zainteresovaných. Jsem rád, že mohu konstatovat, že nyní jsme již zcela připraveni splnit všechny požadavky, které na nás status Atestačního střediska eSSL klade. Ostatně na základě úspěšného projití certifikačním procesem získala Česká agentura pro standardizaci prestižní certifikát dokládající shodu systému managementu kvality s požadavky stanovenými v mezinárodní technické normě ČSN EN ISO 9001:2016. Certifikát vydaný Českou společností pro jakost, která je akreditovaným orgánem pro certifikaci systémů managementu, osvědčuje, že příprava atestačního prostředí probíhala v souladu s požadavky této technické normy.

Přeji vám vše dobré v roce 2023
Zdeněk Veselý
generální ředitel

2. Česká agentura pro standardizaci

Česká agentura pro standardizaci (Agentura) byla zřízena k 1. 1. 2018 jako státní příspěvková organizace Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ) podle ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 265/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 90/2016 Sb., o posuzování shody stanovených výrobků při jejich dodávání na trh, a zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Hlavní činností Agentury je zejména:

- tvorba, změny a rušení českých technických norem;
- vydávání a distribuce českých technických norem, normativních a technických dokumentů;
- vydávání a distribuce komentovaných znění českých technických norem;
- odborné činnosti související s tvorbou, vydáváním a distribucí českých technických norem;
- výkon funkce Národní registrační autority při přidělování registračních čísel identifikátorů - Identifikace organizací podle Identifikátoru objektu (OID) a Identifikace identifikačních schémat organizací (ICD), Identifikace podle registrovaného identifikátoru poskytovatele aplikace (RID), pro -zabezpečení celosvětově jedinečného přidělení jména pro aplikaci čipových karet, Identifikace vydavatelů identifikačních karet IIN, Registrace pro přidělení identifikátoru vydavatele OBU v rámci kódovacího schématu CS1 pro použití v telematických aplikacích;
- vytváření a distribuce metodik, standardů a nástrojů pro podporu rozvoje informačního modelování staveb (BIM) pro celý český stavební sektor v koordinaci s gestorem pro zavádění BIM, kterým je Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky;
- vzdělávání, poradenství a podpora sdílení informací odborné veřejnosti v souvislosti s metodou BIM;
- zajišťování činnosti poradních normalizačních výborů;
- výkon funkce atestačního střediska pro elektronické systémy spisové služby podle ustanovení § 69b odst. 3 zákona č. 499/2004 Sb., o

archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Povinné údaje České agentury pro standardizaci	
Název organizace:	Česká agentura pro standardizaci
Právní forma:	státní příspěvková organizace
IČO:	06578705
DIČ:	CZ06578705
Fakturační adresa:	Biskupský dvůr 1148/5, 110 00 Praha 1
Korespondenční adresa:	Biskupský dvůr 1148/5, 110 00 Praha 1
Číslo účtu:	837011/0710, Česká národní banka
IBAN:	CZ37 0710 0000 0000 0083 7011
Datová schránka:	4htvpem

korespondenční adresa: Biskupský dvůr 1148/5, 110 00 Praha 1

adresa podatelny: Biskupský dvůr 1148/5, 110 00 Praha 1

telefon: [221802106](tel:221802106)

úřední hodiny: Po - Pá 8 - 12 hod (jinak sekretariát Agentury)

datová schránka: 4htvpem

agentura@agentura-cas.cz

fakturace@agentura-cas.cz (formát PDF/A3)

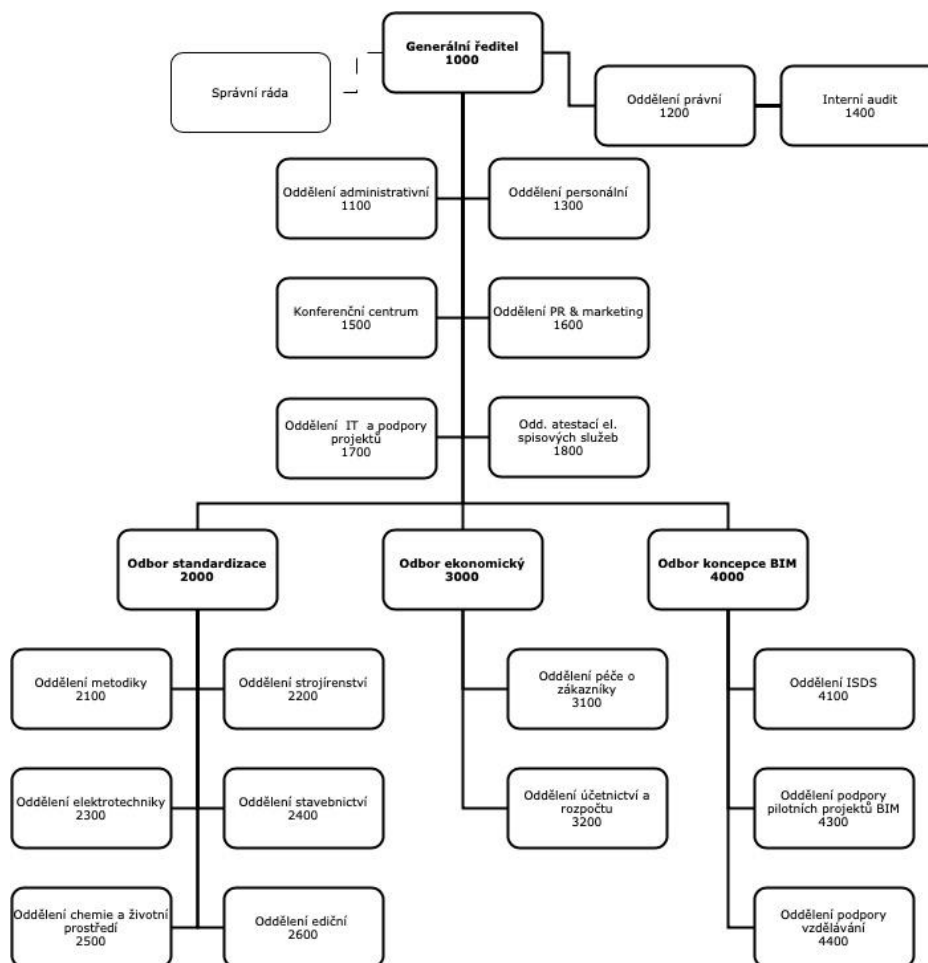
Pověřenec na ochranu osobních údajů

JUDr. Lucie Radkovičová

E-mail: gdpr@agentura-cas.cz

Tel: [608 260 440](tel:608260440)

3. Organizační schéma

4. Hospodaření v roce 2023

Rozpočet České agentury pro standardizaci pro rok 2023 byl sestaven v souladu s požadavky zákona č. 218/2000 Sb. jako vyrovnaný s tím, že příspěvek zřizovatele na provoz nebyl rozpočtován. V průběhu roku byl rozpočet Agentury upravován a navyšován, především z důvodu poskytnutí prostředků ze strany kapitoly Ministerstva průmyslu a obchodu a jiných kapitol na realizaci specifických činností v oblasti technické normalizace a projektů. Jednalo se např. o prostředky na zajištění činností v oblasti pozemních komunikací, dopravní telematiky, prevence kriminality, a dále na realizaci projektů BIM, Atestace spisových služeb apod.

Celková výše výnosů k 31. 12. 2023 dosáhla výše 265,7 mil. Kč, z toho výnosy z hlavní činnosti činily 260,1 mil Kč, výnosy z hospodářské činnosti činily 5,6 mil. Kč.

Hlavní složkou výnosů z hlavní činnosti byly výnosy z poskytování norem prostřednictvím systému ČSN online, formou sponzorovaných přístupů a z prodeje vlastních výrobků a služeb v celkové výši 208,0 mil. Kč a dále finanční prostředky poskytnuté z kapitoly Ministerstva průmyslu a obchodu a jiných kapitol na realizaci činností a projektů ve výši 57,7 mil. Kč.

V oblasti nákladů zaujímají nejvyšší podíl náklady na služby ve výši 116,0 mil. Kč. Z toho náklady na úkoly technické normalizace činí 27,4 mil. Kč. Dalšími významnými položkami nákladů jsou náklady na mzdy zaměstnanců, zákonné odvody a odpisy dlouhodobého majetku.

Hospodářský výsledek po zdanění byl k 31. 12. 2023 vykázán ve výši 9,8 mil. Kč.

5. Činnost Agentury v roce 2023

Východiskem pro činnost Agentury v oblasti technické normalizace je Strategie rozvoje technické normalizace v ČR na období 2024–2030 [text je k dispozici na <https://www.agentura-cas.cz/o-nas/strategie-rozvoje-tn-v-cr/>].

I. ODBOR STANDARDIZACE

Odbor standardizace zabezpečuje zejména následující činnosti: tvorbu a schvalování Plánu technické normalizace; zabezpečování tvorby a vydávání českých technických norem, normalizačních dokumentů a publikací; zabezpečování odborných činností souvisejících s vydáváním českých technických norem v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, spolupráci s evropskými a mezinárodními normalizačními organizacemi v rámci působnosti Agentury.

Počet zahájených úkolů plánu technické normalizace podle výsledků řešení v r. 2023:

Úkoly zabezpečující převzetí evropských norem	1 547
Úkoly zabezpečující převzetí mezinárodních norem	97
Úkoly zabezpečující tvorbu původních ČSN	35
Rozborové úkoly	1
CELKEM	1 680

Schválené normy v roce 2023

(údaje se týkají pouze nových dokumentů. Ve sledovaném období bylo navíc schváleno 451 změn a oprav. To znamená, že bylo celkem schváleno 1856 normalizačních dokumentů.)

ČSN přijímající evropské normy (ČSN EN, ČSN EN ISO, ČSN EN ISO/IEC, ČSN EN ETSI)	1 301
ČSN přijímající mezinárodní normy (ČSN ISO, ČSN IEC, ČSN ISO/IEC)	60
Původní ČSN	24
Technické normalizační informace (TNI)	20
Celkem	1 856

II. ODBOR KONCEPCE BIM

Odbor koncepce BIM zabezpečuje zejména činnosti související s tvorbou standardů, vytváření metodik, vzdělávání a popularizace metody BIM (Building information management). Zásadním úkolem pro rok 2023 byl pokrok v přípravě klíčového zákona o správě informací o stavbě, informačním modelu stavby a vystavěného prostředí, a také na aktualizaci Koncepce zavádění metody BIM v České republice, tak jak o tom rozhodla vláda ČR v prosinci 2022 svým usnesením číslo 1087/2022. Souběžně samozřejmě byly samozřejmě průběžně plněny úkoly vyplývající z Koncepce BIM.

Příprava paragrafovaného změny zákona

Usnesením číslo 298/2023 ze dne 3. května 2023 přijala vláda ČR věcný záměr zákona o správě informací o stavbě a informačním modelu stavby a vystavěného prostředí. Ten byl předložen na základě Programového prohlášení vlády z ledna 2022. Věcný záměr zákona prošel meziresortním připomínkovým řízením i diskusemi s klíčovými stakeholdery. Pracovní skupina složená ze zástupců České agentury pro standardizaci a ministerstva průmyslu a obchodu musela vypořádat několik set připomínek. Po schválení věcného záměru zákona se odborný tým věnoval zejména práci na přípravě paragrafovaného znění tak, aby mohl být návrh dále postoupen do legislativního procesu v souladu s úkoly, které vláda ČR uložila ministerstvu průmyslu a obchodu.

Také práce na aktualizaci Koncepce zavádění metody BIM v České republice, na základě již zmíněného usnesení vlády číslo 1087/2022 vyžadovali zejména hledání konsensu s klíčovými stakeholdery, zejména zástupci veřejných zadavatelů, ale i dalších resortů. Předběžné konzultace přinesly i v tomto případě velké množství připomínek a jejich postupné vypořádání i řešení některých nedorozumění bude pokračovat také v části roku 2023.

Pokrok v datovém standardu staveb (DSS) a Systém vzdělávání v BIM pro pracovníky veřejné správy

Rok 2023 přinesl další zintenzivnění práce jednotlivých odborných týmů oblasti (OTO), které se věnují dílčím částem Datového standardu staveb (DSS). Zásadním krokem byla příprava a zveřejnění nové architektury Datového standardu staveb (DSS). Nová architektura integruje to DSS také systém referenčního označování a identifikace. Tento krok umožnil pokročit v konsolidaci jednotlivých datových šablon i dalším rozvoji

Datového standardu staveb. Významným přínosem pro budoucí využití DSS ze strany veřejných zadavatelů bylo obnovení spolupráce se Státním fondem dopravní infrastruktury. Na základě memoranda podepsaného mezi SFDI a Českou agenturou pro standardizaci došlo k dohodě o tom, že vývoj Datového standardu staveb dopravní infrastruktury (DSS-DI) bude nadále pokračovat v prostředí databáze Define, kam bude přenesen i Datový standard staveb (DSS) připravovaný Agenturou ČAS pro pozemní stavby. To znamená, že v budoucnu budou obě části datového standardu dostupné na jednom místě.

S ohledem na postup v přípravách zákona o správě informací o stavbě a informačním modelu stavby a vystavěného prostředí se zvýšila potřeba věnovat větší pozornost také vzdělávání specificky zaměřenému na potřeby veřejných zadavatelů. Proto byl připraven – a s klíčovými stakeholdery také prodiskutován – dokument nazvaný Systém vzdělávání v BIM pro pracovníky veřejné správy, jehož vytvoření bylo jedním z úkolů stanovených v opatření č. 37 vládní Konceptí zavádění metody BIM do veřejné správy. Cílem tohoto systému je zajistit dostatek znalostí v oblasti digitalizace stavebnictví, a to jak obecných, tak i specificky zaměřených na jednotlivé role a specializace v rámci celého životního cyklu stavby.

V návaznosti na vytvoření systému vzdělávání byla zahájena diskuse s nadnárodní organizací BuildingSMART International, která připravuje celosvětově respektované kurzy zaměřené na rozšiřování kompetencí a znalostí ve využívání metody BIM. Tato organizace představila v roce 2023 základní kurz Foundation Level, který z velké části pokrývá znalosti a kompetence potřebné pro zapojení se do projektů s využíváním metody BIM například v roli veřejného zadavatele (či prostě stavebníka). Současně bylo ale patrné, že pro potřeby českého prostředí chybí v kurzu BuildingSMART Foundation Level určité penzum znalostí, specifických pro lokální trh a české právní prostředí. Proto se Česká agentura pro standardizaci po konzultaci se zástupci organizace BuildingSMART rozhodla pro vytvoření Národního modulu, který bude rozšířením certifikace Foundation Level. Vytvoření takového modulu je přímo doporučeno také organizací BuildingSMART International a takový modul již existuje v několika zemích EU. Národní modul připravila v průběhu roku 2023 skupina expertů Agentury ČAS a byl předán v polovině prosince 2023 k posouzení BuildingSMART International.

Zintenzivnění otevřené diskuse s odbornou veřejností

Jakkoli již v roce 2023 vstoupila metoda BIM, alespoň v řadách odborné veřejnosti, do obecného povědomí, ukazuje se, že potřeba osvětové kampaně přetrvává. Komunikace v roce 2023 byla směřována dvěma zásadními směry. Prostřednictvím tiskových zpráv a textů v médiích komunikovala Česká agentura pro standardizaci a její experti zejména obecné přínosy digitalizace v oboru stavebnictví a možnosti, jaké dává metoda BIM ve zvýšení efektivity práce, snížení chybovosti a řadě dalších oblastích. Současně ale dařilo prostřednictvím odborných textů v médiích zaměřených na problematiku stavebnictví, facility managementu a souvisejících oblastí komunikovat i specifické přínosy metody BIM pro jednotlivé stavební obory, ale i obecně pro veřejné zadavatele.

Velmi efektivním krokem se ukázal formát Neformálních snídaní s Agenturou ČAS. Koncept připravený již v roce 2022 se v roce 2023 proměnil v pravidelná setkání s jednoměsíční frekvencí. Rostoucí zájem o účast na těchto setkáních ukazuje, že původní záměr vytvořit platformu pro férovou a otevřenou diskusi se daří naplňovat. Formát snídaně umožňuje vzájemnou diskusi zástupců odborné veřejnosti, ale i veřejných zadavatelů s experty České agentury pro standardizaci. Neformálních snídaní se účastnilo průměrně více než 20 osob a jednotlivá tematická setkání přinesla velké množství podnětů pro další práci expertních týmů České agentury pro standardizaci.

III. ODBOR EKONOMICKÝ

Odbor ekonomický zabezpečuje zejména následující činnosti: poskytování českých technických norem, jiných technických dokumentů a souvisejících služeb, péči o zákazníky, vedení účetnictví, sestavování rozpočtu, plánování a kontrolu čerpání finančních prostředků, sestavení ročního a střednědobého finančního plánu, výkaznictví, daňové povinností, platební styk, pokladnu, fakturaci, zajištění investic v systému Správa majetku ve vlastnictví státu, součinnost při vymáhání pohledávek.

Distribuce českých technických norem

počet uživatelů ČSN online	32 966
počet prodaných tištěných norem	2 268

IV. PORADNÍ ORGÁNY

Normalizační výbor (NV)

NV je stálým poradním orgánem generálního ředitele Agentury, jakožto organizace pověřené zajišťováním odborné činnosti související s tvorbou, vydáváním a distribucí českých technických norem na území České republiky, a to včetně strategických a odborných záležitostí v oblasti technické normalizace s výjimkou oboru elektrotechniky a telekomunikací s dále uvedenou působností.

Posláním NV je plnit úkoly vyplývající z členství ÚNMZ v evropských a mezinárodních normalizačních organizacích (CEN a ISO) v rámci své působnosti. Dále spoluvytvářet podmínky pro rozvoj technické normalizace na národní úrovni s přihlédnutím k požadavkům trhu a užívání technických norem.

NV je založen na zásadách přiměřeného zastoupení zainteresovaných stran, transparentnosti a otevřenosti a má 25 členů.

Elektrotechnický normalizační výbor (ENV)

ENV je stálým poradním orgánem generálního ředitele Agentury, jakožto organizace pověřené zajišťováním odborné činnosti související s tvorbou, vydáváním a distribucí českých technických norem na území České republiky, a to včetně strategických a odborných záležitostí v oblasti technické normalizace v oboru elektrotechniky a telekomunikací s dále uvedenou působností.

Posláním ENV je plnit úkoly vyplývající z členství ÚNMZ v evropských a mezinárodních normalizačních organizacích (CENELEC a IEC) v rámci své působnosti. Dále spoluvytvářet podmínky pro rozvoj technické normalizace na národní úrovni s přihlédnutím k požadavkům trhu a užívání technických norem. ENV je v CENELEC a IEC považován za český národní komitét (CZ NC).

ENV je založen na zásadách přiměřeného zastoupení zainteresovaných stran, transparentnosti a otevřenosti a má 11 členů.

Technické normalizační komise (TNK)

TNK jsou odbornými normalizačními orgány s celostátní působností, registrovanými, metodicky řízenými a koordinovanými Českou agenturou pro standardizaci.

Agentura zřizuje TNK na návrh zainteresovaných zájmových oblastí společnosti a na základě doporučení příslušného normalizačního výboru ke

komplexnímu řešení všech otázek technické normalizace ve vymezeném rozsahu oboru jejich působnosti. Činnost TNK je založena na principu zainteresovanosti různých zájmových oblastí společnosti na dosažení vzájemně prospěšných normalizačních řešení, a to formou účasti pověřených zástupců příslušných orgánů, organizací a podnikatelů v TNK, kteří uplatňováním požadavků svých zájmových oblastí zabezpečují dosažení konsenzu v řešených normalizačních otázkách. Síť TNK je otevřená, průběžně se aktualizuje a doplňuje podle potřeb a požadavků technické veřejnosti.

Agentura spravuje celkem 120 TNK, do kterých je zapojeno přes 2 423 odborníků z hospodářské, spotřebitelské a akademické sféry a státní správy.

Tvůrci technických norem

Smluvní systém zajišťuje spolupráci s více než 2 600 technickými komisemi (TC) a subkomisemi (SC) evropských a mezinárodních normalizačních organizací.

Centra technické normalizace (CTN)

Agentura v souladu se záměrem zefektivnění normalizačních činností vytváří síť spolupracujících subjektů, tzv. Center technické normalizace (CTN). Prvořadou povinností těchto center je zajišťování normalizačních činností v celém procesu tvorby technické normy, tj. od účasti na tvorbě normy od etapy schváleného projektu v rámci mezinárodních a evropských normalizačních organizací až po zpracování textu normy při jejím přejímání do soustavy českých technických norem, ale i tvorba původních českých technických norem. Tato CTN musí samozřejmě disponovat kvalifikovaným zpracovatelským zázemím ve svěřených oborech.

V r. 2023 spolupracovalo s Agenturou celkem 52 CTN.

Zpracovatelé

Agentura sama nezpracovává návrhy ČSN, jejich zpracování organizuje a zajišťuje smluvně. Součástí smluvního ujednání je dohodnutý zpracovatel, termínované etapy zařazeného normalizačního úkolu a způsob financování. Údaje o zahájení a plánovaném postupu prací na nové nebo revidované normě uveřejní ÚNMZ ve Věstníku ÚNMZ, který je také dostupný online v pdf verzi.

V r. 2023 měla Agentura uzavřeny smlouvy s 173 zpracovateli.

V. ATESTACE ELEKTRONICKÝCH SPISOVÝCH SLUŽEB

Úvod

Aplikace eSSL patří pro organizace veřejné správy mezi páteřní nástroje, se kterými by měly komunikovat i další agendové informační systémy organizace, a také proto eSSL musí sehrát dominantní úlohu v rámci digitalizace služeb veřejné správy, která v současnosti patří k nejvyšším prioritám. Cílem atestace obecně je prokázání způsobilosti, jakosti plnění či určité funkčnosti, jednoduše soulad s definovanými požadavky a je nutné stanovit měřitelné vlastnosti aplikace, pro které jsme schopni stanovit konkrétní požadavky. Na přípravě legislativy i metodiky se podíleli nejen odborníci z Ministerstva vnitra, Národního archivu a atestačního střediska, ale i dodavatelé eSSL v rámci pracovní skupiny ICT Unie. Odborná diskuse na toto téma byla dlouhá, někdy i bouřlivá, ale výsledkem je konsensuální řešení, které je použitelné pro praxi. Cílem atestačního procesu je naplnit všechny požadavky stanovené zákonem, vyhláškou a Národním standardem eSSL a zároveň zaručit objektivní a transparentní hodnocení všech atestovaných systémů. I proto byly všechny požadavky převedeny do konkrétních testovacích scénářů, které budou pro všechny atestované eSSL stejné. Další fáze přípravy atestačního procesu potvrdila velké nároky na odbornost a zkušenost, a stejně tak i její související nemalé náklady na přípravu celého prostředí a přípravu HW a SW atestačního prostředí. Jedná se však o účelně vynaložené náklady, které zásadním způsobem zvýší právní jistotu veřejnoprávních původců, že jimi zvolený systém skutečně odpovídá všem zákonným požadavkům. Proces atestací elektronických systémů spisových služeb (eSSL) formálně odstartoval na začátku července 2023, odkdy je možné v souladu se zák. č.499/2004 Sb. o atestace žádat. K tomuto datu byl v souladu s legislativou vydán a zveřejněn na webových stránkách Provozní řád atestačního střediska, vzory formulářů a metodické pokyny pro žadatele.

Financování, spolupráce s externími subjekty

Česká agentura pro standardizaci je atestačním střediskem na základě pověření MV ČR. Pověření je realizováno formou smlouvy, která jednak agentuře zajistila financování zřizovacích nákladů a jednak ji i pro budoucnost garantuje státní finanční příspěvek, pokud by atestace nebyly samofinancovatelné. Rozpočet atestací byl v roce 2023 plně hrazen z příspěvku MV ČR a nedošlo k jeho přečerpání. Harmonogram plnění v rámci

projektu atestací byl dodržen, i když některé milníky byly na základě technických potřeb upravovány.

Ke zřízení atestačního střediska bylo pořízeno ve spolupráci s dodavateli: např. zpracování testovacích scénářů pro ověření shody eSSL, dále na pořízení softwaru pro řízení atestací, dále je v řešení také na napojení na služby 3. stran (služby vytvářející důvěru – pečetění a časová razítka a konverze), dále na vytvoření systémového prostředí atestačního střediska a také zakázka na zajištění specifických validátorů apod.

Výkon kontroly atestačního střediska

Na základě §44 písm. x) zákona č.499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů, je výkonem kontroly atestačního střediska pověřeno Ministerstvo vnitra ČR.

Pořízená informačního systému atestačního střediska

Byla pořízena webová aplikace SOFA pro řízení atestací a dokumentaci procesu atestací elektronických spisových služeb. Tento proces je popsán dokumentem „Postup atestačního střediska pro elektronické systémy spisové služby při provádění atestace elektronického systému spisové služby, podmínky provádění atestace a výše úplaty za provedení atestace“ vydaným Ministerstvem vnitra a dostupným na internetové adrese <https://www.mvcr.cz/clanek/atestace-elektronickyh-systemu-spisovych-sluzeb.aspx>. a Provozním řádem atestačního střediska, zveřejněným na webových stránkách ČAS.

Aktivita a publicita

Aby celý proces všem zájemcům co nejvíce usnadnila, rozhodla se Česká agentura pro standardizaci uspořádat sérii tří workshopů realizovaných během srpna 2023. Zástupci oddělení Atestací eSSL společně s přizvanými experty seznámili přes 150 účastníků s nejdůležitějšími informacemi, které jsou pro hladký průchod procesem atestace potřeba znát. Více než čtyřhodinový seminář je proto provedl stěžejními informacemi, co jsou atestace a proč byly zavedeny, dále také byly představeny klíčové body Provozního řádu atestačního střediska.

Na tuto aktivitu navázaly v říjnu 2023 pořádané 2 workshopy pro veřejnoprávní původce, kteří budou velmi brzy povinni vést spisovou službu v elektronické formě, a navíc jen atestovaný systém elektronické spisové služby. Záštitu na těmito workshopy převzalo Ministerstvo vnitra a jedním z přednášejících byl Petr Vokáč, vrchní ředitel sekce legislativy a státní správy MVČR. Realizovány byly 2 workshopy s účastí přes 260 osob z řad jak z veřejné správy, tak odborné veřejnosti, včetně zájemců o problematiku

spisových služeb obecně. Vedle zástupců celé řady ministerstev či dalších orgánů veřejné správy se k účasti na semináři přihlásili i odborníci z ICT Unie.

Od července do listopadu rovněž probíhalo rozsáhlé připomínkování a odborná diskuse nad metodou testování jak se zástupci MV ČR, tak i odborné veřejnosti (zástupci spisových služeb v rámci ICT Unie). Toto vyvrcholilo aktualizací Provozního řádu atestačního střediska na verzi 1.1. a dalších klíčových dokumentů, která byla vydány na webových stránkách České agentury pro standardizaci byly v prosinci 2023 v sekci věnované Atestacím elektronických systémů spisových služeb (eSSL).

V průběhu celého roku 2023 byly atestace a související problematika prezentovány na setkáních pro odborné publikum i běžnou veřejnost (Konference eGovernment v Mikulově, prezentace v časopise e Government, Konference Národního archivu, Konference Bakaláři pro ředitele škol v Pardubicích, a jiné).

Oddělení atestací elektronických spisových služeb spolupracovalo s manažerkou kvality ČAS na jednotlivých podkladech souvisejících s aktualizací cílů, hodnocení dodavatelů a také v rámci přípravy k recertifikačnímu auditu, který byl realizován v lednu 2024.

Česká agentura pro standardizaci uzavřela v posledním kvartálu roku 2023 memorandum o spolupráci s Národním archivem ČR. Na jeho základě budou obě organizace spolupracovat na zajištění procesu atestací elektronických systémů spisových služeb (eSSL). Agentura ČAS bude využívat validátoru datových balíčků SIP a jejich využitelnosti pro provedení výběru archiválií a také předání dokumentů vybraných za archiválie k trvalému uložení, tak jak to stanovuje Zákon č. 499/2004 Sb. (Archivní zákon) a další právní úprava.

Oddělení atestací elektronických spisových služeb – provoz a personální zajištění

Změnou spisového řádu a organizačního řádu došlo k vytvoření Oddělení atestací elektronických spisových služeb s následující charakteristikou:

„Zajišťuje a odpovídá za provádění atestací elektronických spisových služeb za podmínek stanovených zákonem č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dalšími právními předpisy a příslušným centrálním orgánem státní správy. Oddělení atestací elektronických spisových služeb zajišťuje zejména následující činnosti:

- je zodpovědné za přípravu a následný provoz činnosti atestačního střediska ve smyslu zákona č. 499/2004 Sb., za tímto účelem připravuje návrhy na zabezpečení jeho činnosti, spolupracuje s dalšími organizačními jednotkami, zejména s odd. IT a podpory projektů ve věci zabezpečení ICT prostředky;
- zajišťuje komunikaci s příslušnými orgány státní správy a dalšími institucemi (Ministerstvo vnitra ČR, Národní archiv atd., určení původci ve smyslu zákona č.499/2004 Sb.);
- přijímá žádosti a objednávky o provedení atestace a zajišťuje komunikaci s žadateli;
- zajišťuje provádění atestací dle podmínek schválených příslušným orgánem státní správy;
- vydává atesty a vyrozumění o nesplnění podmínek, zajišťuje zveřejnění atestací na webových stránkách;
- připravuje podklady pro fakturaci úhrady provedené atestace;
- je zodpovědné za přípravu atestačních scénářů a procesních pravidel provádění atestací;
- připravuje návrhy na organizační, personální i technický rozvoj atestačního střediska;
- podílí se na tvorbě finančního plánu v rámci svěřené kompetence a odpovídá za jeho dodržování řádu agentury.“

Personální zajištění atestačního střediska je zajištěno v hybridním modelu, který využívá jak kmenových zaměstnanců, tak externích pracovníků. Důvodem tohoto modelu je zejména ekonomická efektivita a úspora nákladů na jednu atestaci. Atestace totiž představují činnost s nerovnoměrným náporem objednávek, kdy v jednu chvíli může atestační středisko vyřizovat jednu objednávku a jindy deset objednávek současně. Zaměstnávat trvale takový počet zaměstnanců, kteří by zvládli i větší nápory by bylo velmi drahé. Externí spolupracovníci jsou vybíráni zejména s ohledem na jejich odbornou způsobilost a nestrannost, přičemž agentura disponuje dostatečně silnými nástroji ke kontrole jejich práce.

Česká agentura pro standardizaci, státní příspěvková organizace

Biskupský dvůr 1148/5, 110 00 Praha 1

telefon: +420 221 802 106; e-mail: agentura@agentura-cas.cz

ID datové schránky: 4htvpem, IČO: 06578705

www.agentura-cas.cz

vydáno v červnu 2024